

Sygn. akt I C 2026/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Bieńkowska-Kolarz

Protokolant: st. sekretarz sądowy Anna Zaporowska

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa J. G.

przeciwko R. G.

wydanie rzeczy ruchomej (art.222§1 k.c.)

I nakazać pozwanej R. G. wydanie rzeczy ruchomych należących do powoda J. G. w postaci: wieży hi-fi Sharp z pilotem, telewizora marki Toshiba z pilotem, 2 używanych poduszek, 1 używanej kołdry, 3 używanych swetrów, 3 pary używanych spodni z materiału, 3 koszul, aparat fotograficzny marki Panasonic;

II w pozostałym zakresie oddać powództwo;

III nakazać wypłacić ze Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w Olsztynie) wynagrodzenie dla pełnomocnika z urzędu r. pr. G. R. za pomoc prawną udzieloną z urzędu w kwocie 1.476,00 zł (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć), w tym kwotę 276 zł tytułem podatku od towarów i usług.

SSR Joanna Bieńkowska-Kolarz

Sygn. akt I C 2026/16

UZASADNIENIE

Powód J. G. ostatecznie wniósł o nakazanie pozwanej R. G. wydania powodowi następujących rzeczy: telewizora plazmowego marki TOSHIBA 32" wraz z pilotem, wieży hi – fi marki SHARP wraz z pilotem, odtwarzacza DVD marki PHILIPS, 2 sztuk anten pokojowych, anteny siatkowej z okablowaniem i końcówkami, czajnika elektrycznego, dwóch złotych obrączek, zegarka Orient ze srebrną bransoletką, złotego łańcuszka, 12 par czarnych spodni, spodni białych z materiału, 40 sztuk koszul, 4 kurtek ze sztucznej skóry, kurtki ocieplanej ze skóry naturalnej, 20 par koszulek białych, 2 sztuk koszulek marki Men Function, 6 sztuk koszulek marki Reebok, 3 kompletów dresów marki Adidas, dwóch kompletów dresów marki Nike, 3 par adidasów sportowych, 3 par półbutów ze skóry, jednej pary zimowych kozaków, jednej pary półbutów, 40 kompletów pościeli, 4 koców zielono – białych, 2 kołder, 4 poduszek, 20 ręczników kąpielowych małych i dużych, 5 kompletów zestawów (talerzy, łyżeczek, widelców), 20 sztuk szklanek duralex, 20 sztuk kubków glinianych, zestawu garnków, 4 patelni teflonowych, czajnika z gwizdkiem, 10 kieliszków, plastikowego chlebaka, maszynki Mach 3 na baterie, kompletu nożyków wymiennych, 30 sztuk płyt CD i DVD, 20 sztuk kaset magnetofonowych, telefonu komórkowego marki Nokia, aparatu fotograficznego marki Panasonic, bielizny osobistej (20 par skarpet, 20 par slipów), paska do spodni skórzanego w kolorze brązowym, 3 pasków do spodni w kolorze czarnym, konsoli do gry marki SONY, 2 sztuk piżam bawełnianych, słuchawek dużych marki PHILIPS, 3 sztuk pantofli domowych, kostki pendrive 16 GB i 4 waz do zupy. W przypadku niemożności wydania przez pozwaną wskazanych rzeczy powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 31578,99 zł.

Uzasadniając żądanie powód wskazał, iż w okresie od 2011r. do 2015r. pozwana pozostawała na jego utrzymaniu i wszystkie rzeczy wskazane powyżej zostały zakupione przez powoda z jego własnych środków finansowych.

Pozwana nie wniosła odpowiedzi na pozew. Na rozprawie w dniu 27 lutego 2017r. częściowo uznała żądanie pozwu. Wskazała, iż w jej miejscu zamieszkania znajdują się następujące rzeczy należące do powoda: telewizor plazmowy marki TOSHIBA 32" wraz z pilotem, wieża hi – fi marki SHARP wraz z pilotem, stół kuchenny, dokumenty urzędowe nieznannej treści, 2 poduszki, kołdra, 3 swetry, 3 pary spodni, 3 koszule, bielizna osobista, talerze i sztucce różnego rodzaju (niekompletne), aparat fotograficzny marki Panasonic.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. G. i pozwana R. G. pozostawali w nieformalnym związku w okresie od 2011r. do 2015r. Ze związku stron pochodzi dziecko - A. G..

Początkowo pozwana nie posiadała własnego źródła dochodu. Pobierała jedynie świadczenie socjalne na dziecko z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w O.. Powód początkowo otrzymywał rentę, a następnie podjął pracę w I.. Otrzymywane przez niego wynagrodzenie służyło zaspokojeniu potrzeb bytowych całej rodziny. Z uwagi na trudną sytuację materialną strony żyły na dość niskim poziomie. Kupowały odzież w sklepach z odzieżą używaną, a także korzystały ze zdekompletowanych sztućców, naczyń oraz bielizny pościelowej.

W czasie trwania związku strony mieszkały w wynajętych mieszkaniach przy ul. (...) i ul. (...) w O.. Znajdujące się w mieszkaniach przedmioty – w tym m.in. użytku codziennego i sprzęt gospodarstwa domowego - w większości pozostawione zostały przez właścicieli lokali. Nie były to rzeczy nowe – wykazywały znaczny stopień eksploatacji.

W 2015r. powód osadzony został w Areszcie Śledczym w O.. Wówczas pozwana przesłała mu większość ubrań i bielizny wykorzystywanych przez powoda do użytku codziennego.

Obecnie pozwana mieszka pod adresem O., ul. (...). W jej posiadaniu nadal znajdują się należące do powoda rzeczy w postaci: telewizora plazmowego marki TOSHIBA 32" wraz z pilotem, wieży hi – fi marki SHARP wraz z pilotem, 2 używanych poduszek, 1 używanej kołdry, 3 używanych swetrów, 3 par używanych spodni z materiału, 3 używanych koszul oraz aparatu fotograficznego marki Panasonic.

(dowód: zeznania świadków: E. K. k. 133v. – 134, 164v., A. P. k. 200 – 201, zeznania powoda k. 202, zeznania pozwanej k. 202 – 203).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zeznania przesłuchanych w sprawie świadków E. K. i A. P., którym dał wiarę, albowiem w ocenie Sądu były jasne, zupełne, wzajemnie się uzupełniały, a co niezmiernie istotne w całości korelowały z zeznaniami pozwanej. Zarówno wskazane powyżej, jak i pozwana, w sposób rzeczowy odniosły się do stopy życiowej stron i ich możliwości wydatkowania środków pieniężnych, jak również w tożsamy sposób opisały wyposażenie kolejno zajmowanych przez strony mieszkań. Odnośnie zaś zeznań powoda wskazania wymaga, iż zdaniem Sądu zasługiwały one na uwzględnienie wyłącznie w zakresie odnoszącym się do okoliczności pozostawiania przez strony w nieformalnym związku oraz czasu trwania tej relacji. Jako że w zakresie dotyczącym rzekomo posiadanych przez powoda przedmiotów użytku codziennego były skrajnie odmienne od zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, a także pozostały w sprzeczności z twierdzeniami samej pozwanej, Sąd uznał je za niewiarygodne i ewidentnie ukierunkowane przez powoda na uzyskanie przez niego korzystnego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

W niniejszej sprawie bezsporne było, że powód pozostawał z pozwaną w nieformalnym związku. Nie ulegało również wątpliwości, że w czasie jego trwania strony zamieszkiwały razem, a wraz z nimi ich wspólne dziecko – A. G.. Bezsporne było również, że żadna ze stron nie miała własnego mieszkania, wobec czego strony mieszkały w mieszkaniach

przeznaczonych pod najem. Strony zgodne były również co do tego, że pomimo pozostawienia w tychże mieszkaniach przez ich właścicieli niemalże kompletnego wyposażenia, znajdowały się tam również przedmioty codziennego użytku, stanowiące własność stron przedmiotowego procesu.

W realiach niniejszej sprawy wystąpienie przez powoda z roszczeniem o wydanie przez pozwaną rzeczy stanowiących jego własność jawi się jako zasadne, w szczególności w świetle przyznania przez pozwaną okoliczności pozostawiania w ich posiadaniu i zaniechania ich wydania powodowi.

Podstawę żądania powoda stanowi przepis art. 222 k.c. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą (roszczenie windykacyjne). Roszczenie windykacyjne (*rei vindicatio*), uregulowane w art. 222 § 1 k.c. należy do petytoryjnych środków ochrony własności. Jest to roszczenie o wydanie rzeczy skierowane przez nieposiadającego właściciela przeciwko posiadającemu niewłaścicielowi, uzasadnione wówczas, gdy osoba władająca rzeczą nie opiera swego władztwa na uprawnieniu skutecznym względem właściciela. Wynika z bezwzględnego charakteru uprawnień właściciela do niezakłóconego posiadania i korzystania z rzeczy, w tym sensie stanowiąc ich korelat. Jest to roszczenie praworzeczowe (*actio in rem*), skierowane ku indywidualnie oznaczonej rzeczy istniejącej, wymierzone przeciwko osobie, która włada rzeczą, o charakterze obiektywnym, uzależnionym jedynie od prawa własności (T. Dybowski, *Ochrona własności*, s. 116-117; za nim E. Gniewek, w: *SPP*, t. 3, s. 876).

Podmiotem wyłącznie uprawnionym do dochodzenia roszczenia windykacyjnego jest właściciel rzeczy. Na równi z właścicielem legitymacja czynna przysługuje każdoczesnemu współwłaścicielowi rzeczy (powództwo windykacyjne, jako czynność zmierzająca do zachowania wspólnego prawa może być samodzielnie realizowane przez każdego ze współwłaścicieli – zob. art. 209 k.c.). Podobnie, jeśli rzecz należy do majątku wspólnego, legitymowany czynnie jest każdy ze współmałżonków (zob. wyr. SN z 28.2.1992 r., III CRN 378/91, OSP 1993, Nr 5, poz. 99).

Legitymacja bierna stosownie do art. 222 § 1 k.c. wskazuje, że właściciel może domagać się wydania rzeczy od każdego, kto nią faktycznie włada i nie ma względem właściciela skutecznego uprawnienia do władania rzeczą.

Legitymowanym biernie może być zatem posiadacz rzeczy (art. 337 k.c.) – samoistny lub zależny, w dobrej lub w złej wierze, ale także dzierżyciel, wykonujący władztwo nad rzeczą za kogo innego (art. 338 k.c.). Istnienie legitymacji biernej jest uzależnione od sprawowania faktycznego władztwa nad rzeczą. Stan ten oznacza realną, usprawiedliwioną okolicznościami danego przypadku, możliwość korzystania z rzeczy (zob. A. Zbiegień-Turzańska, w: K. Osajda (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, t.1, s. 1119; por. wyr. SN z 19.3.2009 r., IV CSK 437/08, Legalis). Powództwo windykacyjne powinno być skierowane przeciwko temu, kto sprawuje bezpośrednio władztwo nad rzeczą (zob. E. Gniewek, w: *SPP*, t. 3, s. 888; zob. też wyr. SN z 31.3.2004 r., II CK 102/2003, Wok. 2004, Nr 11, s. 10). O istnieniu legitymacji biernej rozstrzyga fakt nieuprawnionego władania rzeczą w dacie orzekania przez sąd, wyjątkowo w toku procesu windykacyjnego (por. wyr. SN 27.11.2014 r., IV CSK 135/14, Legalis).

W świetle powyższego powód niewątpliwie był uprawniony do dochodzenia od pozwanej wydania należących do niego rzeczy, skoro pozwana dotychczas tego nie uczyniła. Niemniej jednak zważyć należy, iż to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia roszczenia, nie tylko co do zasady, ale także co do jego rozmiaru. Zgodnie bowiem z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa bowiem na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Mając na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należy uznać, iż choć żądanie pozwu jest słuszne co do zasady, to powód nie przedstawił jakichkolwiek dowodów przemawiających za słusnością uwzględnienia żądania co do jego rozmiaru. Powód nie przedłożył bowiem jakichkolwiek dowodów zakupu wskazanych w pozwie rzeczy, które mogłyby wskazywać, iż rzeczywiście takowe rzeczy posiadał. Dodatkowo nie zawnioskował również o przesłuchanie w charakterze świadków osób, które choćby w nieznacznym stopniu uwiarygodniłyby podnoszone przez niego twierdzenia. Swoje roszczenie powód oparł natomiast wyłącznie na

głosowych sformułowaniach, które nie posiadały żadnego potwierdzenia w poczynionych w sprawie ustaleniach faktycznych.

Szczególnego podkreślenia wymaga również, że pozwana konsekwentnie kwestionowała żądanie przedmiotowego pozwu. Na potwierdzenie swojego stanowiska podnosiła, iż stopa życiowa stron była na tyle niska, iż uniemożliwiała wręcz dokonanie przez strony zakupu 40 sztuk koszul dla powoda, czy 40 kompletów pościeli. Pozwana zaprzeczyła także jakoby powód dysponował tak liczną odzieżą bieliźniarską oraz jakąkolwiek odzieżą wyprodukowaną przez wiodące na rynku firmy odzieżowe. Podniosła, iż odzież – zarówno dla stron, jak i ich małoletniego dziecka – kupowana była w sklepach z odzieżą używaną, a dodatkowo tą która należała do powoda, pozwana wysłała mu do Aresztu Śledczego w O.. Pozwana przeciwstawiła się również stwierdzeniu jakoby powód posiadał kilka kompletnych zestawów naczyń oraz sztuków. W tym zakresie wskazała, iż strony korzystały ze zdekompletowanych sztuków i naczyń o dodatkowo niskiej jakości oraz wartości. Co istotne powyższe twierdzenia pozwanej potwierdzone zostały zeznaniami świadków, którzy wielokrotnie gościli w miejscu zamieszkania stron, a tym samym mieli wgląd zarówno w zakres wyposażenia mieszkania, jak i zasób garderoby stron. Należy bowiem wskazać, iż E. K. pomagała pozwanej w opiece nad dzieckiem i w pracach domowych takich jak gotowanie, pranie czy prasowanie. Miała zatem sposobność zauważyć jakich naczyń i sztuków używają strony, a także jaką odzież oraz w jakiej ilości posiada powód. Również świadek A. P. – jako terapeuta pracujący z pozwaną nad poprawą jej codziennego funkcjonowania społecznego – miała swobodę przemieszczania się po mieszkaniu stron. Świadczenie zgodni byli co do tego, iż powód oraz pozwana nie posiadali rzeczy nowych, ani w takich ilości, jak podnosił to powód.

Zważywszy że powód w żaden sposób nie wykazał słuszności swoich twierdzeń zasadnym było - zdaniem Sądu - uwzględnienie żądania pozwu wyłącznie w zakresie przyznanym przez pozwaną, a także znajdującym potwierdzenie w zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków. Jako że pozwana wskazała, iż nadal w jej dyspozycji pozostają należące do powoda rzeczy w postaci: telewizora plazmowego marki TOSHIBA 32" wraz z pilotem, wieży hi – fi marki SHARP wraz z pilotem, 2 używanych poduszek, 1 używanej kołdry, 3 używanych swetrów, 3 par używanych spodni z materiału, 3 używanych koszul oraz aparatu fotograficznego marki Panasonic, Sąd nakazał pozwanej ich wydanie powodowi.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono jako niezasadne, o czym orzeczono w punkcie II wyroku.

Rozstrzygnięcie w zakresie wynagrodzenia dla pełnomocnika z urzędu G. R. wydano na podstawie § 2, 4 i 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

SSR Joanna Bieńkowska - Kolarz